

Til lovforslag nr. L 218 og L 219. Betænkning afgivet af socialudvalget den 27. marts 1987.

Betænkning

over

I. Forslag til lov om ændring af lov om social pension

(Forhøjelse af pensionstillægget)

II. Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder)

Udvalget har behandlet lovforslagene i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer) lovforslagene til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslagene til *vedtagelse uændret*.

Ministeren har i det under I. nævnte lovforslag kun foreslået en forhøjelse af pensionstillægget med 71 kr. for enlige og 77 kr. for samgifte pr. måned, og det er mindretallets opfattelse, at denne forhøjelse må opfattes som en fornærmelse mod pensionisterne.

En pension på 3.852 kr. rækker ikke langt, heller ikke selv om alle muligheder for frynsegoder udnyttes.

Det er svært at klare et ganske almindeligt budget, men endnu værre ser det ud, hvis der blot en gang imellem skal være mulighed for det, andre mennesker kan tillade sig: invitere til middag på sin fødselsdag, gå i Tivoli med børnebørnene, give gaver til familien eller få sig en ny sommerkjole. Den snaps, som socialministeren så gerne under pensionisterne, bliver der slet ikke råd til.

Dertil kommer, at forhøjelsen i hvert fald principielt skal medtages ved vurdering af,

hvorvidt der kan ydes personligt tillæg, og ligeledes principielt skal medtages ved beregning af socialindkomsten.

Pensionisten kan altså komme ud for, at den varmhjælp eller den nyanskaffelse, hun beder om hjælp til, ydes med modregning af de 71 kr.

Socialdemokratiet har i sit forslag til pensionsreform, beslutningsforslag nr. B 1, foreslået, at der udbetales 70.000 kr. til en enlig og 50.000 kr. til hver af ægtefællerne. Ikke engang dette beløb er jo særlig højt, men det kommer da i højere grad i nærheden af, hvad man med god samvittighed kan sige er nogenlunde rimeligt.

Det virker i øvrigt temmelig stødende, at regeringen argumenterer med, at dette lovforslag sammen med lovforslaget til løsning af samspilsproblemet giver ligestilling mellem dem, der slet ikke har indtægter ved siden af pensionen, og dem, der har indtægter, især når samspilsproblemerne ikke er endeligt løst ved det omtalte lovforslag.

Når Socialdemokratiet trods alt stemmer for lovforslaget, skyldes det den enkle kendsgerning, at der ikke kan skabes flertal for en bedre ordning, og at det er vigtigt, at pensionisterne får hjælp så hurtigt som muligt.

Mindretallet støtter i øvrigt ubetinget Folkepensionistforeningernes og Invalideorganisationernes Kontaktudvalgs ønske om en permanentgørelse af konsulentordningen for ældre efter januar 1988.

I det under nr. II. nævnte lovforslag foreslår socialministeren en regulering af lommepegebeløbet. Socialdemokratiet fremsatte den 20. marts 1984 et forslag om at afskaffe lommepegebegrebet helt og i stedet udbetale den fulde pension til pensionisterne, som så kunne afholde omkostningerne ved ophold på et plejehjem selv. (Se forslag til folketingsbeslutning om ældres retssikkerhed, Folketingstidende 1983-84, 2. samling, tillæg A, sp. 3247). Dengang anslog Socialdemokratiet, at pensionisten kunne få et beløb på ca. 1.500 kr. til personlig rådighed. Det siger sig selv, at dér, hvor man måtte formode, at pensionisten ikke kunne disponere på fornuftig vis, skulle ordningen ikke effektueres. Siden er der gjort mange forsøg, der alle har vist, at der er mulighed for at drive et plejehjem på denne måde. Beboerne er meget glade for ordningen. De føler sig mere fri og selvhjulpne ved at have denne form for selvbestemmelse.

Det er Socialdemokratiets ønske, at alle kommuner skal tage op til overvejelse, i hvilket omfang denne fremgangsmåde er rimelig på deres institutioner, og iværksætte den dér, hvor det er muligt, ikke blot fordi pensionisten så får mere i lommepege, men især fordi det øger hans/hendes selvrespekt og trivsel.

Mindretallet stemmer for det foreliggende lovforslag, fordi pensionisterne har krav på, at deres lommepegebeløb hurtigt sættes i vejret, men har ikke dermed opgivet at få lommepegebegrebet afskaffet.

Et andet mindretal (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*, men mindretallet mener, at den foreslåede 1,2 pct. regulering er helt utilstrækkelig. Efter Socialistisk Folkepartis opfattelse er de økonomiske forhold, hvorunder de dårligst stillede pensionister lever, altfor ringe. Udgangspunktet for regeringens beregning af reguleringen er derfor for lavt, hvilket betyder, at pensionisterne ikke får det løft i levevilkårene, som efter mindretallets opfattelse er strengt nødvendigt.

Pensionen vil i løbet af 1987 nå op på 3.852 kr. pr. måned, hvis pensionisterne ikke har anden indtægt ved siden af.

For størsteparten af pensionisterne vil der, når faste udgifter som husleje, varme, el, halv tv-licens, telefon, forsikring, avis er betalt, ikke være meget tilbage til dækning af andre fornødenheder som kost, tøj, transportudgifter og fritidsfor nøjelser.

Der er partier, der hævder, at andre har det værre end pensionisterne, men efter Socialistisk Folkepartis mening kan det ikke være et argument for fortsat at holde pensionisternes levevilkår på så lavt et niveau, som tilfældet er i dag.

Socialistisk Folkeparti vil stemme for de to lovforslag, fordi de trods alt udgør et om end alt for beskedent fremskridt, men i øvrigt henvises til det forslag, som Socialistisk Folkeparti selv har fremsat om regulering af pensionerne og andre sociale ydelser (B 142).

Agnete Laustsen (KF) fmd. Karen Højte Jensen (KF) Lizzie Lichtenberg (KF)

Merete Aarup (KF) Birthe Rønn Hornbech (V) Hanne Severinsen (V)

Birgith Mogensen (CD) Kofod-Svendsen (KRF) Hanne Andersen (S)

Jytte Andersen (S) Mette Groes (S) Joanna Rønn (S) Erik B. Smith (S) nfmd.

Taanquist (S) Agerschou (SF) Birthe Hansen (SF) Aase Olesen (RV)

Partierne FP og VS havde ikke medlemmer i udvalget.